

Fra: TMFKP Sekretariat
Emne: Flemming Steen Munch om rørlagte vandløb, der i dag løber ud i kloaknettet

Fra: TMFKP BPM Rådhuspost
Sendt: 16. april 2021 13:56
Til: Flemming Steen Munch (Borgerrepræsentationen)
Cc: Stine Grangaard
Emne: Svar: Politikerspørgsmål fra Flemming Steen Munch om rørlagte vandløb, der i dag løber ud i kloaknettet.
eDoc sag 2021-0096704

Kære Flemming Steen Munch

Tak for din henvendelse af 29. marts 2021 til Teknik- og Miljøforvaltningen vedr. rørlagte vandløb. Jeg besvarer din henvendelse, da den vedrører mit ansvarsområde af forvaltningen.

Rørlagte vandløb, der i dag løber ud i kloaknettet

- 1) Hvilke større rørlagte vandløb er der i Københavns Kommune ?
Svar: Der er tre større rørlagte vandløb i Københavns Kommune: Lygte Å, Grøndals Å og Ladegårds Å. Lygte Å kommer fra Emdrup Sø, Grøndals Å kommer fra Damhussøen. Lygte Å og Grøndals Å løber sammen i Ladegårds Å, så alle tre løber ud i De Indre Søer. De ses på vedhæftede kort.
- 2) Hvad er potentialet i at åbne dem op, så vand ikke blandes med spildevand, og der sikres større biodiversitet og et grønnere miljø ?
Svar: Der er ingen overløb fra kloaknettet til de rørlagte åer – eller til nogen af de centrale søer i byen (De Indre Søer, Østre Anlæg, Kastelsgraven, parksøerne mv.)
At der ikke er - og har været - overløb fra kloaknettet til de centrale vandområder, har stor betydning for vandkvaliteten i disse vandområder i dag. Både De Indre Søer, Østre Anlæg og Kastelsgraven lever på flere parametre op til den målsætning og den biodiversitet, der er fastsat strenge krav om, i statens vandområdeplaner.

Forvaltningen har i mange år arbejdet med idéen om genåbning af de rørlagte åer af rekreative - og biodiversitetshensyn. I 00'erne blev der lavet screening og skitseprojekter på genåbning af alle tre rørlagte åer på strækninger, der blev vurderet som de mest fordelagtige. Det skete ved at veje rekreative, biodiversitetsmæssige og økonomisk mulige hensyn op mod hinanden. Der er flere problemer med genåbning af de eksisterende rørlagte åer, udover de åbenlyse ved at åbne op fx i en gade. Københavns rørlagte åer er ikke naturlige, men anlagt for at føre brugsvand til København. Derfor er de ikke naturligt vandførende hele tiden, og terrænhældningen går nogen steder i den forkerte retning.

Ud fra screeningen om den mest fordelagtige strækning for genåbning, blev der omkring 2010-2011 bevilliget midler til genåbning af knap 2 km af Grøndals Å. Projektet nåede ikke at blive gennemført – så kom 2011-skybruddet og klimatilpasnings-nødvendigheden. Åerne er dermed kommet i spil på en ny måde – nemlig til at aftage regnvand. Imidlertid er regnvand i byer ikke rent, og det har vist sig at være vanskeligt at finde rensemetoder, der kan rense regnvand så godt, som det kræves i forbindelse med De Indre Søer pga. de nævnte strenge krav til søerne, i statens vandområdeplaner. Regn kommer i varierende (og store) mængder på forskellig tid, og rensenanlæg kræver plads. Derfor har man endnu ikke fundet den helt rigtige løsning, men der arbejdes på det.

Så kort og godt er problemet: Ved at opblande vandet i de forholdsvis rene rørlagte åer med regnvand, risikerer man at forurene alle de nedstrøms vandområder, først og fremmest De Indre Søer, så de ikke kan leve op til kravene i statens vandområdeplaner.

Derfor er forvaltningen og HOFOR, i nogle af klimatilpasningsoplandene til de tre åer, gået bort fra at arbejde med at åbne åerne og lede regnvand til dem. Det er tilfældet med Lygte Å og Grøndals Å. I stedet planlægger man at bibeholde de rørlagte åer som de er, og så lave regnvandshåndtering ved hjælp af grøfter og mindre vandbassiner ovenpå. Det er absolut muligt at lave spændende anlæg med stor biodiversitet og store rekreative muligheder med anlæg, der ikke skal leve op til kravene i statens vandområdeplaner. Der er selvfølgelig ikke besluttet noget endeligt; det er en politisk beslutning i sidste ende. Hvad angår Ladegårds Å skal man til at begynde planlægningen nu, så "alle sten vil blive vendt" inkl. genåbning af åen.

Sideløbende med planlægningen, arbejdes der med at finde gode renseløsninger. Dvs. at eksisterende metoder prøves af og de kan evt. bruges i de vandområder i byen, der ikke skal leve op til statens vandområdeplaner (fx de mindre parksøer), så der her er større mulighed for at bruge dem til regnvandshåndtering og på den måde udnytte kloakken bedre til det sorte spildevand.

Afslutningsvis skal det oplyses, at der – i modsætning til de rørlagte vandløb - sker overløb fra kloaknettet med regnvandsopblandet sort spildevand til byens åbne vandområder, herunder de åbne vandløb Harrestrup Å/Damhusåen og Søborghusrenden.

Jeg håber at du hermed har fået svar på dine spørgsmål. Ellers er du velkommen til at henvende dig igen.

Med venlig hilsen

Hans Christian Karsten

Vicedirektør

Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Lygte Å

Grøndals Å

Ladegårds Å